

موج محبوبیت ماریو دومون هم چنان ادامه دارد ولی آیا فشار لیبرالها می تواند او را متوقف کند!؟

حسین صیمی

- * ماریو دومون: ۳۰ سال مجادله بخاطر «جدایی»، کبک را عقب انداخته.
- * دومون: «دیگر زمان اینکه دولت بعنوان یک کارگاه تولیدی دهه ۶۰ اداره شود، گذشته.» این موضع باعث اعتراض شدید رهبران سندیکاها و کارگری و کارمندی شد.
- * از جانب برخی دومون یک محافظه کار دست راستی تر از مایک هاریس ارزیابی میشود.
- * حزب کبکی در شرایط بدی قرار گرفته تا جایی که بنظر میرسد مبارزه انتخاباتی بعدی بین ADQ و لیبرالها خواهد بود.

این روزها چهره محبوب سیاسی جدید کبک، ماریو دومون و حزب ADQ کماکان برفراز موج محبوبیت درحال حرکت هستند و تب «سوپر ماریو» همه جاکیر شده است و صفحات روزنامه ها پر از اخبار در رابطه با او و نظرات وی است. در عین حال لیبرال ها و ژان شاره نیز که خطر را کاملا احساس کرده اند، با انتشار برنامه های عملی خود تا اندازه ای نظرات را متوجه خود نموده اند و فشار را افزایش داده، چرا که در غیر اینصورت بازی هنوز شروع نشده خاتمه خواهد یافت؛ و از تنها کسی که خبری نیست حزب کبکی و رهبران آن است که در موقعیت بسیار بدی قرار گرفته اند.

ماریو دومون و نظرات او

دومون در واقع نماینده نسل جدیدی از سیاستمداران جوان در کانادا است که علیرغم اینکه نسلشان به سهل انگاری معروفند ولی عملا نشان می دهند که در رابطه با مسایل اجتماعی و سیاسی بسیار محافظه کارانه تر از نسل های پیشین خود هستند.

برپایه همین وابستگی اعتقادی است که این روزها شاهد ارائه پاره ای از نظرات و افکار رهبر ADQ هستیم و در بعضی موارد حتی تا برخورد با رهبران سندیکاها مواجه شده است. دومون فلسفه امنیت شغلی دائمی در بین کارمندان دولت را زیر سؤال برده، میگوید چنانچه دولت بعدی را تشکیل دهد قوانین مربوطه به امنیت شغلی را مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهد داد. بنظر ماریو چنین فلسفه ای غیرقابل فهم بوده و تمام انگیزه های پیشرفت را از بین خواهد برد و میگوید: باید سیستمی بوجود آید که ارزش کار براساس کارائی، عملکرد و نتیجه نهائی فعالیت فرد فرد ارزیابی گردد، روشی که مایه موافقت بخش خصوصی است و دیگر زمان اینکه دولت بعنوان یک کارگاه تولیدی دهه ۱۹۴۰ اداره شود، گذشته و اندازه آن باید کوچک شده و با دولتی کوچک تر ولی با راندمان بالا در خدمت مردم قرار گرفت.

ناگفته نماند که همین موضع وی باعث اعتراض شدید رهبران سندیکاها و کارگری و کارمندی دولت شده و قول داده اند با تمام نیرو با افکار او مبارزه نمایند.

از سوی دیگر دولت احتمالی ADQ روش سیستم جمع آوری مالیات با نرخ ثابت و یکسان برای همگان را پیاده خواهد نمود و معتقد است چنین روشی باعث تشویق و افزایش سرمایه گذاری ها شده و نرخ رشد اقتصادی بالا رفته و وضع مالی دولت بهبود یافته و خدمات بهتری را ارائه خواهد داد.

چنین نقطه نظراتی باعث شده تا از جانب بسیاری دومون یک محافظه کار دست راستی و در مواردی حتی دست راستی تر از مایک هاریس نخست وزیر سابق انتاریو شناخته و معرفی گردد و مسلما بخش خصوصی و سرمایه داران عمده از این موضع سیاسی بسیار خشنود بوده و حاضر به پشتیبانی مالی از حزب ADQ برای پیروزی در انتخابات شده اند. از سوئی نیز در سخنرانی اخیر که دومون در مقابل کلپ کانادا، مجمع بسیار با نفوذ سیاسی، اقتصادی در تورنتو بعمل آورد خاطرنشان ساخت که وی و حزب اش سؤال جدائی و رفاندن و قانون اساسی را به کل کنار گذاشته و آماده همکاری با بقیه کانادا هستند. ماریو دومون میگوید ۳۰ سال مجادله روی این سؤال کبک را عقب انداخته و اینک وقت آن رسیده که راه جدیدی ترسیم گردد و از درون این پوسته خارج شده و موقعیت سیاسی- اقتصادی که در حد کبک است بدست آید و در این سخنرانی به شونندگان انتاریوئی هشدار داد که دولت وی با اجرای سیاست های باز اقتصادی، کاهش سطح مالیات ها، گسترش فعالیت بخش خصوصی و کوچک کردن دولت از ایالت کبک رقیبی قوی برای انتاریو بوجود خواهد آورد و آنچه را که در این ۳۰ سال گذشته به آسانی ایالت همسایه بدست آورده از این پس باید با مشکل و رقابت بدست آورد.

از موارد جالبی که تاکنون ماریو دومون موفق شده است با طفره رفتن از پاسخ دادن صریح خودداری کند اعلام موضع وی در رابطه با مساله فدرالیسم یا جدائی طلبی و استقلال است. همین عدم روشن نمودن موضع باعث شده که حدود ۵۰٪ از مردم در خارج کبک معتقد باشند او سیاستمداری فدرالیست و حدود ۴۰٪ از مردم درون کبک براین باورند که او یک ناسیونالیست کبکی است.

موقعیت ژان شاره و لیبرالها

و اما ژان شاره با وجود عدم محبوبیت میان کبکی های فرانسوی زبان و نتیجه نسبتا ضعیف انتخابات میان دوره ای ماه ژوئن گذشته چنانچه بخواهد دولت بعدی را تشکیل دهد، مبارزه مشکل و راه سختی در مسیر کسب اعتماد مردم در پیش رو دارد تا جایی که حتی این سؤال پیش میاید که آیا واقعا نتیجه نهائی جنگ قبل از آنکه کارزار شروع شود معلوم شده است؟ البته پاسخ به این سؤال شاید منفی باشد ولی قدر مسلم چند ماه آینده سرنوشت زندگی سیاسی ژان شاره را مشخص خواهد نمود. در این بین حرکت مجدد و مایوسانه حزب کبکی در مطرح نمودن رفاندن جدایی طلبی بعنوان تز اصلی PQ در مبارزات انتخابی بعدی کمکی بزرگی به موقعیت شاره نموده است. از سوئی نیز باید اذعان نمود علیرغم عدم محبوبیت فردی ژان شاره و انتقادات دائمی از وی، لیبرالها در مجموع

از آزمایشات پیروز بیرون آمده اند و اخیراً نیز برنامه انتخاباتی محکم و قابل توجهی را مطرح و ارائه نموده اند که باعث تحکیم وضعیت آنها شده و ژان شاره قدرت عمل را مجدداً به دست آورده است. رفتار «غیرمعمول» بسیاری از مردم در مناطق دورافتاده و در بین فرانسوی‌زبان‌ها در نشان دادن عدم علاقه شان به ژان شاره و نهایتاً رأی ندادن به لیبرالها باعث شد تا در چهار سال گذشته فعالیت خستگی ناپذیری برای تغییر این برداشت بعمل آید و ارائه برنامه یادشده کمک بسیاری به نشان دادن چهره ای قابل اعتماد و رهبری موفق از لیبرالها نموده است. ژان شاره با اعلام برنامه سیاسی انتخاباتی حزبی آن هم در زمانی چنین دور از موقع انتخابات شهادت سیاسی بسیاری از خود نشان داده و مسلماً درصد محبوبیت او در هفته های آینده بالا خواهد رفت چرا که اینک عموم مردم می بینند او چه می خواهد و چه برای آینده کبک در نظر دارد.

برنامه لیبرالها با عنوان «دولت در خدمت کبکی ها» برنامه ای جامع است و در بسیاری از موارد با کمک ارقام و اعداد مطرح شده است. براساس این برنامه مهمترین ارجحیت دولت شاره بهداشت و درمان عمومی است و علیرغم کندشدن حرکت اقتصادی در سطح جهانی و کاهش نرخ شکوفائی و کارائی اقتصادی و پائین رفتن میزان درآمد دولت، برنامه های اعلام شده قابل اجرا خواهند بود. به عقیده ژان شاره نیز باید در مدیریت سیستم درمان عمومی تجدیدنظر کامل شده و تست های اداری زاید را که باعث تقلیل راندمان شده اند و هم زمان بسیاری از مشاغل زیادی را حذف نموده و با صرفه جوئی در این مسیر قسمت عمده بودجه را در ارائه خدمات درمانی صرف نمود. در کنار مساله درمان عمومی، آموزش مهمترین دیگر قسمت برنامه عملی او را تشکیل میدهد و برابر آنچه در برنامه وی اعلام شده به جز این دو مورد تمام وزارتخانه ها بودجه شان ثابت، بل کاهش خواهد یافت و در عین حال نیز با تقلیل مالیات ها و تشویق بخش خصوصی بدون آنکه با کسری بودجه مواجه گردد برنامه های خود را برای بهبود وضع کبک پیاده خواهد نمود.

اینک که برنامه عملی لیبرالها اعلام شده است فشار زیادی بروی دو حزب دیگر بخصوص ADQ برای اعلام برنامه هایشان وارد آمده و شاره می گوید وقت آن رسیده که مبارزه واقعی بجای بحث در مورد شخصیت رهبران به بحث در زمینه آنچه هر کدام از این احزاب برای آینده کبک در نظر دارند تغییر یابد.

و اما حزب کبکی...

برنار لاندی و حزب کبکی پس از شکست های پشت سرهم انتخابات میان دوره ای و محبوبیت سریع و غیرقابل تصور ماریو دومون در شرایط بسیار بدی قرار گرفته اند تا جائی که بنظر میرسد عملاً مبارزه انتخاباتی بعدی بین ADQ و لیبرالها خواهد بود.

البته حزب کبکی ها در اینجا با حمله به شخصیت دومون و عدم تجربه سیاسی وی و برنامه های دست راستی اش در پی آنند تا موقعیت او را در بین رای دهندگان تضعیف نمایند؛ آنها در عین حال در مورد ژان شاره نیز همان تز قدیمی معرفی وی بعنوان نماینده کانادا را ادامه میدهند. قول لاندی برای اجرای رفرندام جدائی در صورت پیروزی در انتخابات عمومی بعدی خود حکایت از میزان ناامیدی رهبران حزب به پیروزی در انتخاب بعدی دارد و مگر آنکه اتفاق خاصی رخ دهد احتمال حتماً مبارزه انتخاباتی موفق از سوی حزب کبکی بسیار بعید بنظر میرسد چرا که چیزی برای ارائه به مردم در اختیارشان نیست.

مبارزه ۳ جانبه ای که بعد از چندین دهه در صحنه سیاسی کبک در حال شکل گرفتن است نشانگر تغییرات بنیادین در زیربنای سیاسی کبک و شاید کانادا باشد و مطمئناً شاهد مباحث عمیق سیاسی در چند ماهه آینده خواهیم بود، شکی ندارم که بار دیگر در این موارد با یکدیگر به صحبت خواهیم نشست. برقرار باشید